

VMST/16026

Lax- og silungsveiðin 2015

Guðni Guðbergsson

VEIÐIMÁLASTOFNUN

F I S K I S T O F A

.....

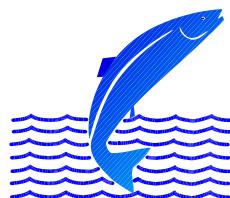
Júní 2016

VMST/16026

Lax- og silungsveiðin 2015

Guðni Guðbergsson¹

**Samantektin er unnin í samvinnu við lax- og silungsveiðisvið
Fiskistofu²**

VEIÐIMÁLASTOFNUN

.....

F I S K I S T O F A

¹⁾Veiðimálastofnun, Árleyni 22, 112 Reykjavík

²⁾Dalshrauni 1 220 Hafnarfirði

Reykjavík, júní 2016

	bls
Inngangur.....	1
Aðferðir.....	4
Niðurstöðutölur veiðinnar 2015.....	6
Umræður.....	8
Þakkarorð.....	13
Heimildir.....	14
Myndir	17
Töflur	21-38

Inngangur

Samantekt fyrir lax- og silungsveiði hefur verið gerð á sambærilegan hátt fá árinu 1987 en hún byggir á árlegu uppgjöri úr veiðiskýrslum. Veiðimálstofnun hefur umsjón með skráningu og samantekt veiðiskýrslna samkvæmt samstarfssamningi við Fiskistofu. Í 13. grein laga um lax- og silungsveiði nr.61/2006 segir að „gera skal veiðiskýrslu um veiði í sérhverju veiðivatni og netlögum sjávarjarða og hvílir skylda til skýrslugjafar á handhafa veiðiréttar og sérhverjum þeim er veiði stundar“. Rík skylda hvílir því á eigendum veiðiréttar til að skila inn veiðiskýrslum.

Löng hefð er fyrir því að að Veiðimálstofnun sendi veiðiréttarhöfum og skráningaraðilum veiðibækur fyrir veiðitíma hvers árs. Flestir skráningaraðilar skila veiðibókum fljótt að veiðitíma loknum en nokkrar undantekningar hafa verið á því og er þá ítrekun um skil send til viðkomandi skráningaraðila. Veiðibækur sem skilað var seint tefja útgáfu heildarsamantektar og í einstaka tilfellum vantar skráningu veiði. Skráning veiðinnar ár hvert er umfangsmikið verk einkum í árum þegar margir fiskar veiðast.

Frá árinu 2011 hefur verið möguleiki á rafrænni skráningu veiðitalna. Í rafrænni skráningu geta umsjónarmenn veiðiskráningar fengið aðgang að veiðigagnagrunni Veiðimálstofnunar og Fiskistofu og skráð þar inn veiðitölur jafnóðum yfir veiðitímann. Á heimsíðu Veiðimálstofnunar er síðan hægt að fylgjast með gangi veiðinnar í þeim ám sem skrá veiði rafrænt. Allnokkrir aðilar nýta sér þennan möguleika. Frekari upplýsingar um rafræna skráningu má sjá á heimasíðu Veiðimálstofnunar: veidimal.is.

Skráning úr veiðibókum er með sama sniði og áður og fyrst um sinn verður áfram skráð veiði í hefðbundnar veiðibækur líkt og verið hefur í áratugi. Líklegt má telja að innan tíðar muni skráning veiði verða með rafrænum hætti.

Skráning veiði hér á landi er með því besta sem gerist hjá laxveiðipjóðum. Það er ekki síst að þakka frumkvöðlum í veiðimálum og góðu skipulagi hjá veiðifélögum við nýtingu þeirrar auðlindar sem í fiski í ám og vötnum felst og síðast en ekki síst framlagi veiðimanna sem skrá veiðina í veiðibækur. Afar mikilvægt er að þessu starfi sé vel sinnt og tilhögun verði í föstum skorðum. Veiðiskráning hér á landi er einnig liður í að fylgjast með viðgangi og nýtingu laxastofna í Norður-Atlantshafi. Veiðiskráningin nýtist því sem hluti af þeim gögnum sem lögð eru til grundvallar við útreikninga á stofnstærðum og veiðipoli laxastofna sem eru grunnur að setningu kvóta á veiðum á laxi í sjó, annarri nýtingu og verndun laxastofna.

Sókn, metin sem fjöldi stangardaga, hefur lítið breyst hér á landi á undanförnum áratugum og því hefur veiði verið notuð sem mælikvarði á stofnsveiflur og stofnstærð lax og silungs. Heildarfjöldi stangardaga á landinu öllu hefur þó aukist með tilkomu veiði í ám þar sem fiskgengd hefur aukist í kjölfar sleppinga á gönguseiðum til hafbeitar og endurheimt þeirra með stangveiði í viðkomandi ám. Unnið er að því að safna upplýsingum um fjölda nýttra stangardaga sem mun auðvelda samanburð á veiðivon milli veiðiáa. Veiðitölur eru í mörgum tilfellum notaðar við mat á verðgildi veiðiáa og veiðivatna sem og veiðivon innan veiðitíma. Veiði er einnig einn af þeim þáttum sem lagður er til grundvallar fyrir skiptingu arðs

og kostnaðar milli veiðiréttarhafa innan veiðifélaga. Veiðitölur eru mikilvægar við rannsóknir á fiskstofnum og til að meta árangur af fiskræktaraðgerðum. Góðar veiðiskýrslur eru hornsteinn þess að hægt sé að fylgjast með breytingum á afla og mikilvægar varðandi nýtingu, verndun og viðhald þeirrar auðlindar sem felst í lax- og silungsveiði.

Veiðítími á laxi er heimilaður (samkvæmt 17. gr laga nr 61. um lax- og silungsveiði frá 2006) í allt að 105 daga á tímabilinu 20. maí til 30. september. Fiskistofu er heimilt er að framlengja, með undanþágu, þann tíma í allt að 120 daga og allt til 31. október ár hvert, að fenginni umsögn Veiðimálastofnunar. Þessi heimild miðast við ár þar sem veiði byggist fyrst og fremst á stofnum sem viðhaldið er með sleppingum gönguseiða. Á sama hátt er heimilt að lengja veiðítíma um allt að 15 daga þar sem öllum laxi er sleppt. Veiðiflög og veiðiréttarhafar, þar sem ekki eru veiðiflög, skulu setja nánari reglur um veiðítíma og veiðitakmarkanir í einstökum veiðivötnum. Slíkar reglur, nýtingaráætlun, skulu fá staðfestingu Fiskistofu að fenginni umsögn Veiðimálastofnunar. Með þessu fyrirkomulagi er lengd veiðítíma í ám orðin breytilegur sem gerir fyrri samanburð á veiðitolum erfiðari en áður var. Þannig er veiðítími nú t.d. lengri í þeim ám sem byggja veiði að mestu á sleppingum gönguseiða til hafbeitar en í öðrum ám. Að gefnum ákveðnum forsendum má leiðréttu fyrir þessum breytingum.

Lax skal vera friðaður fyrir allri veiði í a.m.k 84 stundir í viku hverri. Engar netaveiðar á laxi eru heimilaðar í sjó hér við land og því er öll laxveiði í fersku vatni. Fjöldi neta er takmarkaður og netaveiði á göngufiski má ekki stunda frá föstudagskvöldi kl. 22 til þriðjudagsmorguns kl. 10 og er þar um 84 stunda friðunartíma að ræða.

Göngusilung má veiða á tímabilinu frá 1. apríl til 10. október nema þar sem megnið af veiðinni í viðkomandi vatnasvæði er villtur laxastofn en þar miðast lok veiðítíma við 30. september. Fiskistofu er heimilt að veita undanþágur til veiða utan þess tíma að fenginni umsögn Veiðimálastofnunar. Í nokkrum sjóbirtingsám þar sem stofnar eru taldir sterkir og geta staðið undir meiri sókn hefur veiðítími verið framlengdur með undanþágu til 20. október. Í mörgum ám hafa sleppingar veiddra fiska á framlengingartíma verið settar sem skilyrði fyrir slíkri framlengingu.

Á undanförnum árum hefur færst í vöxt að stangveiddum fiskum sé sleppt aftur og því geta fiskar veiðist oftar en einu sinni. Þetta getur haft áhrif á veiðitölur og samanburð þeirra við fyrri ár. Því er mikilvægt að greinilega sé merkt, í veiðibók, við þá fiska sem veiddir eru og sleppt aftur. Í þessari samantekt eru gefnar upp tölur fyrir bæði veiði og afla en afla er fjöldi landaðra fiska. Veiðimenn líta gjarnan til talna yfir veiði til að meta veiðivon. Varðandi sjálfbæra nýtingu fiskstofna, verndun þeirra og viðhald, eru það sá fjöldi sem eftir er í ánum að afloknum veiðítíma sem leggur til hrygningstarstofns hvers árs og nýliðun í stofnum.

Rannsóknir hafa verið gerðar á hlutfalli þeirra laxa sem sleppt er og veiðast oftar en einu sinni. Þær sýna að það hlutfall er að meðaltali um 26% og 4% sleppt oftar en einu sinni. Það er því sá fjöldi sem þarf að draga frá fjölda veiddra laxa til að

fá samanburð við veiðitölur fyrri ára (Guðni Guðbergsson og Sigurður Már Einarsson 2007).

Laxveiði í sjó við Ísland var bönnuð með lögum árið 1932. Eftir það var veitt frá strönd frá nokkrum jörðum sem til þess höfðu rétt frá fyrri tíð og veiði sem tilgreind var sem hlunnindi (dýrleika) í fasteignamati. Þessi réttindi hafa endanlega verið keypt upp og frá árinu 1997 hefur engin laxveiði verið stunduð í sjó við strendur landsins. Nýting laxins fer nú öll fram í fersku vatni. Í flestum tilfellum er nýting byggð á einum stofni, en stjórnun veiða þar sem veitt er úr mörgum stofnum samtímis, getur verið vandkvæðum bundin. Litlir stofnar geta verið undir háu veiðíalagi í veiðum úr blönduðum stofnum þótt slíkt komi ekki fram þegar litið er til veiðinnar í heild. Það fyrirkomulag að einungis sé veitt í fersku vatni og yfirleitt aðeins úr einum stofni auðveldar yfirsýn yfir nýtingu og veiðistjórnun.

Nokkuð er um að laxar veiðist sem meðafli í veiðum íslenskra fiskiskipa einkum í makríl- og síldveiðum. Á undanförnum árum hafa veiðieftirlitsmenn Fiskistofu skráð og safnað sýnum af löxum sem veiðast sem meðafli en sjómenn og áhafnir skipa hafa einnig lagt sitt af mörkum og skila inn sýnum af veiddum löxum. Frekari rannsóknir hafa verið gerðar á þessum löxum en þær hafa verið í unnar samstarfi Fiskistofu, Veiðimálastofnunar og Matís. Unnið er úr vistfræðilegum gögnum sem safnað er og erfðafræði rannsökuð með tilliti til uppruna viðkomandi fiska, lands, vatnakerfis eða ár. Niðurstöður hafa sýnt að meira er af laxi í íslenskri lögsögu en áður hafði verið talið og að hlutfallslega er um fáa íslenska laxa að ræða flestir laxanna hafa verið frá súðurhluta Skandinavíu og frá Bretlandseyjum (Árni Ísaksson og Sumarliði Óskarsson 2013, Kristinn Ólafur Kristinsson o.fl. 2016).

Frá árinu 1991 hafa flestar netalagnir á vatnasvæði Hvítár í Borgarfirði verið leigðar af veiðiréttarhöfum í hliðarám Hvítár. Þessi netaleiga hefur minnkað sókn og veiði á vatnasvæðinu. Sú aukning sem fram hefur komið í hliðarám Hvítár hefur verið metin 28-35% sem var að meðaltali 1773 - 2175 laxar á árunum 1991-2000 (Sigurður Már Einarsson og Guðni Guðbergsson 2003). Þegar litið er til veiði á vatnasvæði Hvítár síðustu árin sést að hún hefur aukist frá tímanum fyrir netaveiði og meira en sú aukning sem komið hefur fram í ám Vesturlandi utan Borgarfjarðar. Í kjölfar samninga um leigu neta af nokkrum veiðibændum við Ölfusá sem gerðir voru 2007 jókst veiði ofar á vatnakerfinu og í hliðarám. Netaveiði færðist einnig til innan vatnakerfisins og leiddi minnkun netaveiði í Ölfusá til aukningar á afla í Hvítá. Frá árinu 2012 hefur ekki verið samkomulag um leigu neta í Ölfusá og Hvítá.

Í gildandi lögum um lax- og silungsveiði (Nr. 61/2006) er netaveiði á silungi í sjó heimiluð en einungis frá þeim jörðum sem sýnt geta fram á að hafa stundað slíkar veiðar á árunum 1952-1957 en þessi ákvæði hafa verið í lögum síðan 1957. Miðað er við að veiðiaðferðir og veiðiteki haldist óbreytt. Mikilvægt er að bæta skráningu á silungsveiði í sjó og skrá þá aðila sem slíkan rétt hafa og jafnframt að meta útbreiðslu og veiðipol þeirra stofna sem veitt er úr þar sem oft er veitt úr blönduðum stofnum þar sem tveir eða fleiri stofnar ganga á sömu beitarsvæði í sjó. Athygli vekur að afar fáir aðilar hafa skilað skýrslum um silungsveiði í sjó á undanförnum árum og enginn veiðiréttarhafi hefur skilað veiðiskýrslum um silungsveiði í sjó frá árinu 2007.

Út frá líffræðilegum sjónarmiðum gilda sömu forsendur fyrir nýtingu laxa- og silungastofna. Búsvæði og frjósemi hverrar ár skapa skilyrði fyrir framleiðslu seiða en til að þau verði til þarf að meðaltali ákveðna stærð hrygningarstofns. Það sem er umfram, það sem þarf til viðhalds stofnanna, er það sem er til skiptanna fyrir veiðimenn. Ef veitt er umfram það sem þarf til viðhalds eru líkur til að veiðarnar hafi áhrif til minnkunar á stofnstærð. Fjölmörg dæmi eru um að afar erfiðlega hefur reynst að byggja upp stofna sem hafa farið langt niður fyrir þau mörk hrygningar sem þarf til að nýta þau búsvæði sem nýst geta til uppledís í ánum.

Aðferðir

Grunn úrvinnsla veiðiskýrslna var með sambærilegu sniði og verið hefur undanfarin ár (Guðni Guðbergsson og Einar Hannesson 1987, Guðni Guðbergsson 1988, 1989, 1990, 1991, Guðni Guðbergsson og Friðþjófur Árnason 1992, 1993 og 1994, Guðni Guðbergsson 1995 og árlega til 2015). Byggt er á skráningarkerfi veiðibóka sem verið hefur hér á landi frá árinu 1946 en veiði hefur verið skráð rafrænt í gagnagrunn frá 1974. Úr hverri veiðibók eru tölvuskráðar upplýsingar um veiðitíma, fisktegund, kyn, þyngd, lengd og agn auk veiðistaðar ef númer þeirra er skráð í þar til gerðan reit. Einnig var skráður fjöldi þeirra fiska sem voru veiddir og sleppt aftur, en gert er ráð fyrir því að það sé merkt í veiðibók. Veiði að frádregnum þeim fjölda fiska sem sleppt er aftur er skráður sem afli (fjöldi landaðra fiska) úr viðkomandi veiðivatni. Í nokkrum ám eru teknir klaklaxar til undaneldis í eldisstöðvum. Í sumum ám eru þeir skráðir í veiðibækur. Ef klaklaxar (laxar sem veiddir eru til söfnunar hrogsna til fiskraektar) eru veiddir innan veiðitíma eru þeir teknir með í samantekt yfir stangveiðina en ef þeir eru veiddir eftir veiðitíma eru þeir skráðir sér í gagnagrunn. Ekki liggja í öllum tilfellum fyrir nákvæmar upplýsingar um veiðitíma og veiðiaðferðir við öflun klaklaxa og eru veiðiréttarhafar eindregið hvattir til að merkja slíkt skilmerkilega í veiðibækur.

Tekinn er saman heildarfjöldi veiddra laxa, afli, fjöldi slepptra fiska, ásamt þyngd aflans. Þá er tekin saman meðalþyngd veiddra fiska. Laxveiðinni er skipt í smálaxa og stórlaxa en smálax er sá lax sem dvalið hefur eitt ár í sjó en stórlax tvö ár í sjó eða lengur. Skiptingin milli smálax og stórlax er gerð þannig að hængar 4 kg og þyngri eru taldir vera tveggja ára úr sjó, en hrygnur 3,5 kg og þyngri. Skipting í smálax og stórlax getur verið breytileg milli ára og vatnakerfa, en þessi skipting á við í langflestum veiðiám en slíkt er hægt að staðfesta með aldursgreiningu. Þeir laxar sem eru lengdarmældir en ekki þyngdamældir er gefin reiknuð þyngd úr frá þekktu sambandi lengdar og þyngdar ($\text{þyngd} = 0,00002159 \cdot \text{lengd}^{2,83307}$). Á fyrri árum var þyngd laxfiska jafnan skráð í pundum en 1 pund var skilgreint sem 500 grómm. Sumir veiðimenn notuðu þó ensk pund (453 g) sem gerði að verkum að ósamræmi var í mælieiningum og ónákvæmni var nokkur einkum á smærri fiskum. Eftir árið 1999 hefur verið ætlast til að þyngd veiddra fiska sé skráð í kg með 100 g nákvæmni. Veiðiréttarhafar eru hvattir til að koma fyrir góðum vogum og tækjum til lengdarmælinga fiska í veiðihúsum. Langflestir veiðimann hafa tileinkað sér þessa

breytingu og skrá veiði sína af nákvæmni. Skráð silungsveiði er gerð upp á líkan máta og laxveiðin.

Öll veiðin er tekin saman eftir landshlutum líkt og gert hefur verið um árabil. Listi yfir laxveiði allflestra áa er birtur fyrir tímabilið frá 1974 - 2015. Á þessu 42 ára tímabili eru upplýsingar um skráða veiði til á tölvutæku formi og umgjörð veiðanna og veiðiaðferðir einnig að mestu leyti sambærilegar milli ára í flestum ám. Veiði á silungi, urriða og bleikju, er tekin saman fyrir tímabilið frá 1987 - 2015 fyrir valdar veiðíar en ekki er um tæmandi lista að ræða. Við skráningu silungsveiði er ekki gerður greinarmunur á sjögengnum fiskum og staðbundnum. Auk heildarveiði er reiknuð minnsta og mesta veiði á tímabilinu. Tekið er fram ef veiðiskýrslum hefur ekki verið skilað eða um sérstakar aðstæður fyrir því að veiði er ekki skráð.

Upplýsingum um netaveiði er safnað á svipaðan hátt og um stangveiði nema að þar eru sjaldnast til upplýsingar um einstaka fiska en þess í stað er stuðst við heildarveiðitölur viðkomandi veiðijarða. Einstaklingsskráning fiska úr netaveiði hefur farið vaxandi á síðustu árum en slíkt gefur mikilsverðar upplýsingar um samsetningu afla. Hvetja verður veiðifélög og netaveiðimenn til þess að bæta skráningu á netveiddum fiskum, bæði á laxi og silungi. Þá er jafnframt mikilvægt að fram komi hversu mikið veiðiátakið er en þar er oft notaður fjöldi netanáttu (fjöldi neta margfaldað með fjölda nátta).

Tölur um fjölda laxa sem endurheimtust úr hafbeit, þar sem endurheimtur voru í móttökuaðstöðu hafbeitarstöðva, voru teknar með í samantektum um laxveiði. Endurheimtur úr hafbeit og veiði á villtum laxi í íslenskum vatnakerfum gefa hugmynd um fjölda íslenskra laxa sem koma aftur eftir dvöl í hafi. Laxaseiðum hefur ekki verið sleppt til hafbeitar annarrar en til endurheimtu með stangveiði síðan árið 1998 og því ekki um endurheimtur á sláturlaxi að ræða.

Veiði sem byggist að miklum hluta á hafbeit með sleppingum gönguseiða er umtalsverð í nokkrum ám. Í þeim byggist veiðin að langmestu leyti á veiðum á laxi úr sleppingum gönguseiða sem sleppt er í sleppitjarnir þaðan sem þau ganga til beitar í hafi. Þar koma eldisstöðvar í stað uppeldis seiða í ánum. Laxinn gengur síðan aftur í árnar og er nýttur með stangveiði. Með þessu móti hefur verið byggð upp veiði í nokkrum ám sem áður fóstruðu takmarkað magn af laxi. Veiði þeirra var tekin saman sérstaklega og hlutfall veitt og sleppt var reiknað bæði út frá heildarfjölda og fjölda villtra laxa sérstaklega. Til þeirra teljast þær ár þar sem meirihluti veiði er byggður á endurheimtum laxa úr sleppingum. Þær ár sem hér um ræðir eru Norðlingafljót, Affall í Landeyjum, Eystri-Rangá, Ytri-Rangá, Hólsá, Þverá, og Hróarslækur.

Til að athuga þróun í samsetningu og hlutföllum eins og tveggja ára laxa úr sjó var fjöldi laxa tekinn saman frá árinu 1970 fyrir þær ár þar sem til er heildstæð árleg skráning stangveiði. Þessi veiði er að meðatali um 88% af árlegri heildarstangveiði á landinu öllu. Tillit var tekið til þess fjölda laxa úr hafbeit og fiskeldi sem reikna má með að væri í stangveiðinni samkvæmt því hlutfalli sem metið er út frá greiningu á uppruna fiska í hreistri en um slíkt var að ræða á Vestur- og Suðurlandi á þeim árum sem hafbeit og eldi var stunduð þar að ráði. Við mat á þróun í samsetningu veiðinnar og hlutföll smálaxa og stórlaxa var veiði í ám sem byggist að langmestu leyti á

sleppingu gönguseiða, ekki með talin. Hlutfall eldis- og hafbeitarfiska var reiknað út frá hlutdeild þeirra í aldursgreindum hreistursýnum ár hvert.

Niðurstöðutölur stangveiðinnar 2015

Sumarið 2015 var stangveiði á laxi í ám á Íslandi alls 71.708 laxar en af þeim var 28.120 (39,2%) sleppt aftur og var heildarfjöldi landaðra stangveiddra laxa (aflí) því 43.588 laxar (tafla 1). Af veiddum lögum voru 61.576 laxar með eins árs sjávardvöl (smálaxar) (85,8%) og 10.132 (14,2%) laxar með tveggja ára sjávardvöl eða lengri (stórlaxar). Alls var þyngd landaðra laxa (afla) í stangveiði 109.713 kg. Afli í stangveiðinni skiptist þannig að 39.663 (90,9%) voru smálaxar, alls 89.789 kg og 3.925(9,1%) stórlaxar, 19.924 kg. Af þeim lögum sem sleppt var aftur voru 21.914 (77,9%) smálaxar og 6.205 (22,1%) stórlax.

Í stangveiði á laxi var mest á Vesturland en þar veiddust 22.109 laxar. Af þeim var 7.261 sleppt og aflí 14.848 laxar sem vógu 34.229 kg. Á Suðurlandi veiddust alls 16.361 lax en af þeim var 1.802 sleppt aftur og aflí því 14.559 laxar sem vógu 36.147 kg. Mestur fjöldi veiddra laxa á Suðurlandi var veiði af vatnasvæði Rangáanna þar sem veiðin byggist á sleppingum gönguseiða að mestu leyti. Minni veiði var í öðrum landshlutum (tafla 1).

Í netaveiði var aflinn 6.180 laxar sumarið 2015, sem samtals vógu 15.388 kg. Af þeim veiddust langflestir á Suðurlandi 5.964 (96,5%), sem vógu 14.878 kg, en mun færri laxar veiddust í net í öðrum landshlutum (tafla 2). Í net veiddust 5.506 smálaxar en þeir vógu alls 12.230 kg og 674 stórlaxar sem vógu 3.158 kg. Enginn lax endurheimtist úr hafbeit í hafbeitarstöðvar.

Heildaraflí landaðra laxa (afla) í stangveiði og netaveiði samanlagt var 49.768 laxar sem vógu alls 125.101 kg. Af þeim voru 45.169 smálaxar og 4.599 stórlaxar. Þyngd smálaxa var 102.019 kg og þyngd stórlaxa 23.082 kg (tafla 3).

Alls voru skráðir 33.207 urriðar í stangveiði en af þeim var 10.104 (30,4%) sleppt aftur. Aflí urriða var því 23.103 fiskar og vógu þeir 28.904 kg (tafla 4). Af bleikjum veiddust 24.643 en að þeim var 3.338 bleikjum (13,2%) sleppt aftur og aflinn því 21.295 bleikjur og þyngd aflans 14.476 kg.

Skráð stangveiði 2015 var sú fjórða mesta sem skráð hefur verið hér á landi og rúmlega tvöfellt meiri en var á árinu 2014 þegar 33.598 laxar veiddust (tafla 5, 1. mynd). Veiðin var um 76% yfir meðalveiði áranna 1974-2014 (40.684). Netaveiði á laxi er nú eingöngu bundin við veiði í ám og vötnum og er mesta veiðin í stóru jökulánum á Suðurlandi, Þjórsá, Ölfusá og Hvítá. Netaveiðin 2015 var um 59% meiri en hún var 2014 (3.663) en um helmingur af meðalveiði áranna 1974-2014 (11.707) (tafla 5, 2. mynd). Netaveiði hefur farið minnkandi vegna þess að dregið hefur verið úr veiðiálagi m.a. vegna lækkandi verðs á afurðum, aukinni eftirspurn í stangveiði, að stangveiði hefur verið tekinn upp í stað netaveiðinnar en þó ekki síst bæði af uppkaupum netaveiðiréttar í sjó og leigu netaveiðiréttar í Hvítá í Borgarfirði. Í Hvítá í Borgarfirði greiða eigendur stangveiðiréttar netaveiðimönnum fyrir að leggja ekki net og hafa samningar þar að lútandi verið í gildi frá 1991. Þetta er gert til að auka stangveiði og þar sem hver fiskur er margfalt verðmeiri í stangveiði en netaveiði er

slíkt fyrirkomulag talið borga sig. Árið 1997 var gengið frá uppkauptum á öllum netaveiðirétti á laxi í sjó og því er laxveiði eingöngu bundinn veiði fersku vatni.

Líkt og undanfarin ár var umtalsverð veiði á laxi í ám þar sem veiði byggist á sleppingu gönguseiða og var hún alls 13.806 laxar sem er um 19,2% af heildarstangveiðinni. Þegar litið er til þróunar í veiði úr íslenskum ám breytir þessi fjöldi myndinni umtalsvert. Að þessari veiði frátalinni var stangveiðin sumarið 2015 alls 57.902 laxar af villtum (náttúrulegum) uppruna (tafla 5, 3. mynd). Hafa verður í huga að hér er um að ræða veiði en ekki afla og því er hluti af þessari skráningu fiskar sem veiðst hafa oftar en einu sinni.

Af afla (landað) villtra laxa í stangveiði og netaveiði samanlagt var hann 36.914 laxar sem er um 84% af meðalafla villtra laxa á árunum 1974-2014 (43.899) (tafla 5, 3. mynd) en rúmlega tvöfalt meiri en afli ársins 2014 (17.478).

Enginn lax endurheimtist úr hafbeiti í hafbeitarstöðvar sumarið 2015 enda hefur engum seiðum verið sleppt til hafbeitar frá árinu 1998. Hafbeit var umtalsverð á árunum 1988-1996 og fór hæst í um 168 þúsund laxa á árinu 1993 (tafla 5).

Sumarið 2014 veiddust flestir laxar í Ytri-Rangá og Hólsá vesturbakka alls 8.802 laxar, næst flestir í Miðfjarðará 5.911 og í þriðja sæti var Blanda og Svartá í Húnvatnssýlu með 5.425 laxa en listi 10 veiðihæstu árra er sýndur í töflu 6. Ef litið er til afla (fjöldi landaðra laxa) var Ytri-Rangá 8.078 laxa, Blanda og Svartá 4.549 laxa og Eystri-Rangá með 2.620 laxa.

Af urriðaveiðisvæðum þar sem stangveiði var stunduð veiddust flestir urriðar í Veiðivötnum alls 8.160. Næst flestir urriðar veiddust í Laxá í Þingeyjarsýlu ofan Brúa 3.199 og þriðja mesta urriðaveiðin var Fremri-Laxá á Ásum með 1.843 urriða en listi 10 veiðihæstu urriðasvæða er sýndur í töflu 7.

Flestar stangveiddar bleikjur veiddust í Veiðivötnum alls 10.381 en næst flestar í Fljótaá 1.183. Í þriðja sæti var Víðidalssá og Fitjá með 1.148 stangveiddar bleikjur. Röð 10 efstu bleikjuveiðiáa er sýnd í töflu 8.

Frá árinu 2003 til 2014 hefur fjöldi stangveiddra urriða verið að meðaltali um 31.366 urriðar á ári (4. mynd). Urriðaveiði 2015 var 33.207 urriðar og var nástast sú sama og á árinu 2014 (32.207) en urriðaveiðin var um 9,4% yfir meðalveiði síðustu 10 ára (31.366). Á undanförnum 10 árum hefur meðalveiði á bleikju verið 28.262 fiskar (5. mynd). Bleikjuveiðin 2015 var alls 24.642 sem er 10% undir meðaltali áranna 1987-2014. Almennt hefur bleikjuveiði farið minnkandi í ám og vötnum landsins frá árinu 2000 og hefur minnkunin komið fram í öllum landshlutum. Á sama tíma hefur urriðaveiði sveiflast nokkuð á Suðurlandi en aukist á Norður- og Austurlandi. Sú aukning er þó minni en sem samsvarar fækken bleikju.

Veiðitölur einstakra veiðisvæða og skipting þeirra eftir landshlutum er sýnd í töflum 9-15.

Líkt og gert hefur verið í samantektum yfir veiði á undanförnum árum er sýnd veiði valinna áa frá árinu 1974-2015 ásamt meðalveiði tímabilsins, mestu og minnstu veiði (tafla 16). Á sambærilegan hátt er veiði urriða (tafla 17) og bleikju (tafla 18) á tímabilinu 1987-2015 tekin saman. Þessar töflur sýna ekki heildarveiðina á landinu

öllu en væntanlega verður hægt að bæta fleiri veiðisvæðum við með bættri skráningu veiðinnar.

Netaveiði var mest á Suðurlandi en þar veiddust 5.964 laxar í net. Flestir þeirra veiddust í Þjórsá 3.889 laxar, 1.259 í Ölfusá og 767 í Hvítá í Árnessýslu. Á vatnasvæði Hvítár í Borgarfirði veiddust nú 90 laxar í net en þar hefur einungis verið veitt í fá net frá árinu 1991. Netaveiði í ám öðrum landshlutum var 126 laxar samanlagt (tafla 19). Uppgefin silungsveiði í net var alls 14.469 urriðar og 16.971 bleikja. Mest var silungsveiði í net á Suðurlandi og var mesta skráða bleikjuveiðin í Apavatni alls 10.790 bleikjur en þar var einnig mesta skráða urriðaveiðin í net alls 12.320 urriðar.

Á árunum frá 1970 til 1980 var meðalfjöldi laxa með 1 árs sjávardvöl (smálaxa) rétt tærir 20 þúsund laxar (6. mynd). Eftir 1980 kom lægð í veiði smálaxa sem rétti við eftir 1985 og meðalveiði smálaxa á árunum 1990–2005 var um 18 þúsund laxar þegar fjöldi laxa af eldisuppruna og aukningar vegna netaupptöku er frádreginn. Fjöldi laxa með 2 ára sjávardvöl (stórlaxar) á árunum 1970-1980 var að meðaltali 16.634 laxar (6. mynd). Um 1980 kom lægð í stórlaxaveiði eins og smálaxaveiði. Smálaxinn náði sér hins vegar aftur á strik eftir 1985. Veiði á stórlaxi hefur farið heldur vaxandi frá 2004 í fjölda talið í kjölfar vaxandi fisk gegndar. Eftir 2003 hefur hlutfall laxa með tveggja ára sjávardvöl farið hægt vaxandi þegar litið er til sama gönguseiðaárgangs. Það bendir til þess að laxi með tveggja ára sjávardvöl sé aftur farið að fjölgum þegar litið er til landsins í heild.

Sá fjöldi laxa sem sleppt er úr stangveiði hefur stöðugt farið vaxandi frá því slíkar veiðiaðferðir voru fyrst skráðar hér á landi (7. mynd). Hluti þess sem sleppt var 2015 í heild var 39,2% þegar litið til allrar stangveiði en 46,9% þegar aðeins er litið til veiði á laxi af villtum laxi. Hlutfall smálaxa sem var sleppt var alls 35,6% en 42,8% þegar er eingöngu til þeirra sem voru af náttúrulegum uppruna (8. mynd). Á sama hátt var sleppt alls 60,7% að stórlaxi í heild en 70,0% af þeim sem höfðu megnið af framleiðslunni úr stofnum með náttúrulega framleiðslu.

Af skráðri stangveiði á urriða var 30,4% sleppt aftur og 13,2% af bleikjuveiðinni og hefur hlutfall slepptra urriða og bleikja farið vaxandi á til ársins 2013 en lækkaði aftur tvö síðustu ár (9. mynd).

Umræður

Laxveiði á stöng sumarið 2015 rúmlega tvöfaltaðist á milli ára og var í fjörða sæti yfir hæstu veiðíárin. Það hafa því orðið miklar sveiflur í laxveiði á undanförnum árum. Pessar miklu breytingar milli ára eru meiri en áður hefur sést í laxveiði hér á landi. Skýringar þess er einkum taldar vera að leita í breytingum á afföllum laxa í sjó en þau geta stafað af ýmsum orsökum þótt líklegast sé skýringar að leita í fæðu laxins.

Sókn í stangveiði á Íslandi hefur verið með líku sniði um langan tíma og talið er að veiðin endurspegli nokkuð vel laxgengd í árnar. Talningar laxa með teljurum hafa staðfest þetta og slíkt á einnig við um silungsveiði í ám þar sem ástundum veiði er í föstum skorðum (Ingi Rúnar Jónsson, Þórólfur Antonsson og Sigurður Guðjónsson 2008).

Engin lögleg netaveiði á laxi hefur verið stunduð við strendur Íslands frá árinu 1997 og er nýting laxastofna hér á landi eingöngu í fersku vatni og að langmestu leyti byggð á stofni viðkomandi ár. Við stjórnun nýtingar er slíkt talið til fyrirmynadar. Ef veitt er úr blönduðum stofnum geta litlir stofnar verið undir miklu veiðiálagi meðan þeir stærri eru undir lægra veiðiálagi.

Pað sem ræður fjölda laxa í göngu er fjöldi seiða sem til sjávar gengur og endurheimtur þeirra úr sjó. Hlutfallslegur fjöldi þeirra laxa sem skila sér eftir tvö ár í sjó fór lækkandi hér á landi eftir 1980 (Guðni Guðbergsson o.fl. 2002). Sambærileg þróun hefur verið í flestum öðrum löndum við vestanvert Norður-Atlantshaf þar sem lax er að finna (ICES 2013). Eftir 2000 fór að draga úr þessari fækkun og hefur hlutfall smálaxa og stórlaxa haldist nokkuð stöðugt þegar litið er til sama gönguseiðaárgangs.

Lengst af hefur verið talið að meðafla laxa í veiðum í sjó hér við land hafi verið líttill og hverfandi þegar litið er til heildar fiskgengdar í ár á Íslandi. Niðurstöður rannsókna á meðafla Íslenskra fiskiskipa, sem gerð var með skoðanakönnun meðal sjómanna, sýna aftur á móti að um umtalsverðar veiðar geti verið að ræða (Guðni Guðbergsson og Óðinn Sigþórsson 2007). Frekari upplýsingar hafa komið fram um meðafla en Fiskistofa hefur safnað upplýsingum um veidda laxa auk þess sem sjámenn hafa skráð og safnað sýnum af laxi (Árni Ísaksson og Sumarliði Óskarsson 2013). Nýjar rannsóknir sýna að stór hluti þeirra laxa sem veiðast sem meðafla við Ísland eru ættaðir frá sunnanverðri Skandinavíu og frá Bretlandseyjum (Kristinn Ólafsson o.fl. 2016). Mikilvægt er að safna frekari upplýsingum um laxa veiddu í sjó, uppruna þeirra, aldur, fæðu og ástand. Skráning og söfnun upplýsinga um þessa laxa frá sjómönum er afar mikilvæg en slíkt er líklegt til að bæta til muna þá þekkingu sem til er á íslenskum löxum í sjó en almennt er þekking á sjávardvöl laxa af skornum skammti. Mikilvægt er einnig að fá fram mat á fjölda þeirra fiska sem veiðast ár hvert í ám og vötnum og eru ekki færðir á veiðiskýrslur.

Á undanförnum árum hefur nokkuð verið fjallað um veiðiálag, stærð og samsetningu hrygningarstofns. Til að fá frekari vitnesku um þessa hafa verið stundaðar grunnrannsóknir í tveimur lykilám hér á landi, Vesturdalsá í Vopnafirði og Elliðaánum. Í Vesturdalsá eru rannsóknir gerðar af Veiðimálastofnun en af Laxfiskum ehf í Elliðaánum. Fylgst er með stærð og samsetningu seiðastofna fjölmargra veiðiáa og beinar talningar á laxi með fiskteljurum eru einnig gerðar. Samfara auknum fjölda laxa og silunga sem eru veiddir og sleppt aftur úr stangveiði eykst mikilvægi talninga fiska með teljurum til að meta stofnstærðir, veiðihlutfall og stærð og samsetningu hrygningarstofna. Öflun slíkra grunnupplýsinga ásamt þeim upplýsingum sem liggja í áratuga samfelldri veiðiskráningu úr nýtingu á veiði sem verið hefur með svipaðri eða sömu sókn eru mjög mikilvægur. Á undanförnum árum hefur færst í vöxt að framkvæmt sé búsvæðamat á laxveiðiám en með því er stærð botnflatar og gildi hans til framleiðslu laxaseiða verið metinn. Komið hefur í ljós að framleiðsla laxa er mjög mismikil milli áa og því ljóst að fjöldi hrogna sem hrygnt er á hverja flatareiningu er mismikill til að búsvæði og geta áa til framleiðslu gönguseiða sé fullnýtt. Ljóst er að þéttleiki hrogna þarf að vera meiri í frjósömum ám og að þeim þarf að gefa sérstakan

gaum varðandi veiðinýtingu. Með breytingu á lögum um lax- og silungsveiði nr. 61/2006 var ábyrgð veiðifélaga á nýtingu og verndun fiskstofna í fersku vatni aukin og gert ráð fyrir að nýtingu fylgi nýtingaráætlun en hún þarf að fá umsögn Veiðimálastofnunar og staðfestingu Fiskistofu.

Við samanburð á tölum um veiði þarf að hafa í huga sambærileika einkum þegar litið er til fyrri ára. Aukning hefur orðið í þeim hluta sem er veitt og sleppt og hluti þeirra laxa getur veiðist oftar en einu sinni. Þá hefur verið dregið verulega úr netaveiði í ám einkum í Hvítá í Borgarfirði og strandveiði á laxi sem stunduð var við Vesturland hefur alveg verið hætt. Aukning hefur orðið í veiði laxa úr fiskrækt og sleppingum gönguseiða til hafbeitar í ár og munar þar mestu um veiði í Rangánum en nú er samskonar starfsemi einnig í fleiri ám. Í Rangánum veiddust einungis fáir tugir laxa áður en markviss fiskrækt hófst þar um 1990. Veiði í þeim og öðrum ám þar sem uppistaða veiðinnar byggist á sleppingum gönguseiða til hafbeitar og endurheimtu með stangveiði var 13.806 laxar og um 13 tonn samanlagt sumarið 2015. Þessi veiði er um 20% af allri stangveiði á landinu en breytingar í veiði í hafbeitarám hafa fylgst að við veiði villtra laxa á síðustu árum. Sú viðbót á veiði og veiðimöguleikum vegna hafbeitarlaxa hefur almennt verið vel tekið af veiðimönnum og hefur fest sig í sessi. Fjöldi veiddra fiska fer þar að miklu leyti eftir fjölda slepptra laxaseiða og endurheimtum þeirra úr sjó. Þar sem ekki er þörf á að þessir laxar hrygni vegna takmarkaðra uppeldisskilyrða í viðkomandi ám er heimilaður veiðitími þar yfirleitt lengri en í ám sem byggja framleiðslu sína að mestu á náttúrulegu stofnum og hlutfall þess sem er veitt og sleppt lægra af sömu ástæðum. Þegar litið er til laxveiða og framvindu laxastofna á landinu í heild breyta veiðitölur sem tilkomnar eru vegna stórfelldra sleppinga seiða samanburði á þróun veiði milli áa og ára. Það er því eðlilegt að þessari veiði sé haldið sér þegar veiðitölur eru teknar saman svo hægt sé að aðgreina þær og sjá bæði þróun í þeim sem og í veiði úr náttúrulegum stofnum. Markmið laga um lax- og silungsveiði nr. 61/2006 er að veiðinýting á náttúrulegum fiskstofnum í fersku vatni sé sjálfbær. Þau viðmið um stofnstærðir og ástand stofna sem hægt er að lesa út frá veiðitöllum er afar mikilvæg.

Sveiflur í veiði og stofnstærðum laxa eru í meginatriðum í hlutfallslega svipuðum takti milli áa innan sama landshluta. Þegar á heildina er litið bendir margt til þess að umhverfisskilyrði hafi áhrif á stórum svæðum og samstilli sveiflur. Þær geta bæði verkað á þætti í ánum og í sjó. Tengsl hafa komið fram á milli laxgengdar og hitastigs sjávar árið sem gönguseiðin fara til sjávar (Scarnecchia 1984; Þórólfur Antonsson o.fl. 1996). Á síðustu árum hefur þó orðið vart minnkunar á veiði í einstaka ám og á það einkum við um frjósamari árnar. Eigendur veiðiréttar í frjósönum ám eru hvattir til að gæta að því að nægilegur fjöldi sé skilin eftir til hrygningar.

Fækkun laxa með tveggja ára sjávardvöl (stórlaxa) stóð nærrí samfellt frá miðjum níunda áratug síðustu aldar fram til 2000 og veldur sú fæð stórlaxa verulegum áhyggjum. Talið er að meginorsökin fyrir minnkandi stórlaxagengd á undanförnum tveimur áratugum sé vegna hækkaðrar dánartölu laxa á öðru ári í sjó (Guðni

Guðbergsson og Sigurður Guðjónsson 2003, ICES 2013). Þegar litið er til sama gönguseiðaárgangs hefur hlutfall laxa með tveggja ára sjávardvöl farið vaxandi á síðustu árum. Mikilvægi laxa með tveggja ára sjávardvöl (stórlaxar) er margþætt. Hún er mikilvæg fyrir fjölbreytileika laxastofna. Hlutfall hrygna er yfirleitt hærra í stórlaxi og hrognafjöldi þeirra er um tvöfalt meiri en smálaxahrygna. Stórlaxar ganga fyrr í árnar og hafa því áhrif til lengingar veiðítíma en ekki síst eru stórlaxar eftirsóttari af veiðimönnum og því verðmætari fyrir veiðinýtingu. Á síðustu árum hefur meðalþyngd stórlaxa farið vaxandi í ám en sú tilhneiting er fyrir hendi að því þyngri sem fiskar úr hvorum sjávarárgangi eru því fleiri skila sér í árnar.

Komið hefur í ljós að það er arfgengt hvort laxar dvelja eitt eða tvö ár í sjó. Í nýlegri grein sem birtist fyrir skömmu í vísindaritinu Nature er sagt frá rannsóknum sem sýndu að fundist hefur gen í laxi sem gegnir veigamiklu hlutverki í að ákvarða hvort Atlantshafslax gengur til hrygningar sem smálax (eitt ár í sjó) eða stórlax (tvö ár eða lengur) (Barson o.fl. 2015). Umrætt gen skýrir 39% breytileikans í kynþroskaaldri laxa og þar með stærð þeirra. Eftir því sem lax dvelur lengur í sjó fram að kynþroska, því stærri verður hann þegar hann gengur til hrygningar. Stórar hrygnur hrygna fleiri hrognum og stórir hængar eiga auðveldara með að tryggja sér aðgengi að hrygnum á hrygningarslóð. Fundist hafa tvö meginafbrigði af geninu. Laxar sem erfa annað hvort afbrigði gensins geta sýnt eins árs mun í kynþroskaaldri. Laxar stækka með lengri dvöl í sjó, en við það aukast afföllin og eykur hættuna á að lifa ekki af fram að kynþroska. Kynin hafa leyst þessa valþróng á mismunandi vegu. Smálax framleiðir milljónir sæðisfruma, en verður að vera nægilega stór til að vinna slagsmálin við aðra hængi á hrygningartímanum í ánum. Á hinn bóginn þá eykst frjósemi (hrognafjöldi) hrygna með aukinni stærð þeirra. Hængar og hrygnur hafa sama erfðaefnið og því má spyrja hvernig laxinn forðar því að náttúruvalið leiði til baráttu á milli kynja þar sem hvorki hængar né hrygnur verða kynþroska á hæfasta aldrinum. Þá er komið að afbrigðunum tveimur sem hægt er að nefna smálaxaafbrigði og stórlaxaafbrigði. Lax sem er arfhreinn með stórlaxaafbrigðið af geninu verður kynþroska seint á meðan lax sem er arfhreinn af smálaxaafbrigðinu verður smálax. Það sem hins vegar kemur á óvart að lax sem er arblendinn, skilar sér frekar sem stórlax ef kynið er hrygna, en smálax ef kynið er hængur. Kynbundnu áhrifin útskýra af hverju bæði afbrigðin geta varðveisist í stofnum.

Pessar niðurstöður sýna að ef veiðihlutfall er mis hátt á laxi eftir sjávaraldri getur veiði haft áhrif á erfasamsetningu stofna og hlutföll smálaxa og stórlaxa. Mögulegt er að veiðiálag hafi haft áhrif á sjávaraldur laxa í íslenskum ám en það er þáttur sem þarf að rannsaka frekar.

Landssamband veiðifélaga, Landssamband stangveiðimann og Veiðimálastofnun hafa beint þeim eindregnu tilmælum til veiðimanna það þeir sleppi stórlaxi í stangveiði. Veiðimenn hafa margir hverjir tekið þessu vel og hlutfall stórlaxa sem sleppt er hærra en smálaxa. Veiðimálastofnun hefur skorað á veiðiréttarhafa og stjórnvöld að grípa til friðunar á stórlaxi í íslenskum veiðiám á meðan þetta ástand varir. Yfirleitt er veiðimönnum í sjálfsvald sett hvort þeir landi eða sleppi þeim fiskum sem þeir veiða en í sífellt fleiri ám eru þó bein tilmæli í

veiðireglum til veiðimanna um að laxi sé sleppt a.m.k stórlaxi. Á undanförnum árum hefur veiði á flugu sem eina leyfða agn verið tekið upp í sífellt fleiri veiðiám og dregur það væntanlega eitthvað úr fjölda veiddra fiska miðað við það ef leyft er að veiða einnig á maðk og spún. Áhrif gerðar agns á veiði væri vert að skoða frekar. Ekki hefur verið gripið til markvissra aðgerða til að minnka veiði á stórlaxi í netaveiði. Þar er augljóslega erfitt um vik við að sleppa laxi og vænlegast að draga úr veiðiálagi á þeim með því að byrja veiði seinna sumars en nú er gert en þekkt er að stórlaxar eru að ganga fyrr á sumrinu en smálaxar. Slík seinkun veiðítíma þarf að vera þannig að seinkun verði á öllum veiðisvæðum þar sem ganga upp árnar tekur laxinn talsverðan tíma þegar um langar ár er að ræða. Einnig má hugsa til þess að stytta vikulegan veiðítíma í takti við veiðibol stofna.

Aukning hefur orðið í fjölda og hlutfalli þeirra laxa sem veiddir eru á stöng og sleppt aftur og þarf að draga þann fjölda frá til að fá tölur um landaðan afla. Þannig er greint milli afla og veiði. Sumarið 2015 var 42,8% smálaxa af villtum uppruna sleppt aftur en 70% stórlaxa.

Búist var við að sleppingar á laxi úr stangveiði hefðu áhrif á veiðitölur. Hversu mikil þessi áhrif myndu verða var ekki þekkt. Eldri rannsóknir höfðu sýnt að endurveiði þeirra laxa sem sleppt er aftur var frá 16 - 52 % (Guðni Guðbergsson 1997; Tumi Tómasson 1997). Nýrri rannsóknir sýna að það hlutfall laxa sem sleppt var merktum úr stangveiði sé um 26% að meðaltali og að það hlutfall merktra fiska sem veiðist öðru sinni sé um 4%. Þetta hlutfall helst nokkuð stöðugt milli áa og ára þótt það sé heldur hærra í ám á Norðausturlandi en á Suðvesturlandi (Guðni Guðbergsson og Sigurður Már Einarsson 2004 og 2007). Það bendir til þess að, að lágmarki þurfi að draga það hlutfall (um 30%) frá fjölda slepptra laxa og leggja við fjölda landaðra laxa til að fá út veiðitölur sambærilegar við fyrri ár þegar eingöngu var veitt og afla landað. Sá hluti sem sleppt er og ekki endurveiðist leggur sitt af mörkum til hrygningar í ánum.

Netaveiði á vatnsvæði Hvítár í Borgarfirði hefur verið lítil frá árinu 1991. Netaveiðirétturinn hefur verið leigður af þeim, sem stangveiði stunda einkum í hliðarám Hvítár. Upptaka neta í Hvítá hefur leitt til aukningar í veiði í hliðarám Hvítár og hefur been aukning verið metin 26,2% en heildaraukning á bilinu 28,3 – 34,7% (Sigurður M. Einarsson og Guðni Guðbergsson 2003). Einnig hefur verið metið að í stangveiði í hliðarám Hvítár í Borgarfirði hafi 39-52% af þeim laxi sem annars hefði veiðst í net komið fram.

Skráning á silungsveiði hefur batnað á undanförnum árum auk þess sem ástundun silungsveiði hefur vaxið. Góð skráning á silungsveiði er ein af forsendum þess að hægt sé að gera sér grein fyrir stöðu stofna á hverjum tíma sem aftur má nota til skynsamlegrar nýtingar. Aflatölur eru oftlega notaðar til að meta verðmæti veiði og því er líklegt að verðmæti silungsveiði verði sýnilegri með bættri skráningu. Enn eru mörg ónýtt tækifæri til veiða á silungi í ám og vötnum. Þrátt fyrir bætta skráningu silungsveiði er enn talsvert í land með að öll silungsveiði sé skráð eins vel og laxveiði og er það eitt þeirra verkefna, sem þarf að vinna í samvinnu við veiðimenn og veiðiréttarhafa. Nokkur félög stangveiðimanna hafa staðið fyrir átaki til bætrar

skráningar silungafla sem skilað hefur góðum árangri og silungur er einstaklingsskráður á sífellt fleiri veiðisvæðum.

Veiði á sjóbirtingi hefur farið vaxandi í allmögum ám á síðustu árum. Aukning hefur orðið í veiði á norðanverðu landinu en minnkun á Suðurlandi. Hlutfall þeirra urriða og sjóbirtinga sem sleppt er fór vaxandi til 2013 en verið svipað síðan. Frá árinu 2001 hefur verið samdráttur í bleikjuveiði í mörgum ám og í öllum landshlutum sem er áhyggjuefni og vert að fylgjast náið með þeirri þróun. Samdráttur í bleikjuveiði er líklega farinn að hafa áhrif á veiðipol sumara bleikjustofna. Afar mikilvægt er að draga úr sókn áður en stærð hrygningarástofna fer að verða ráðandi þáttur í stofnstærð. Líklegt er að fækkan bleikju stafi af versnandi lífsskilyrðum og samkeppningsstöðu hennar gagnvart öðrum tegundum sem aukið hafa útbreiðslu sína samfara hlýnandi veðurfari. Svo virðist sem urriðaveiði hafi vaxið í sumum þeim ám sem bleikju hefur fækkað í sem getur hugsanlega skýrst af ólíkum kröfum og viðbrögðum þessara tegunda við breyttum aðstæðum og einnig vegna samkeppni á milli þeirra. Mikilvægt er að rannsóknir verði efldar á þessu sviði.

Hér skal ítrekað að ef veiðiréttarhafar tölusetja veiðistaði í veiðibókum, fæst skipting veiðinnar eftir veiðistöðum við úrvinnslu upplýsinga um veiði hverrar veiðiár. Slík skráning auðveldar við að fylgjast með breytingum á veiðidreifingu innan vatnakerfa sem aftur auðveldar vinnu við endurmat á arðskrám.

Þeir sem annast veiðiskráningu eru minntir á að skila veiðiskýrslum til úrvinnslu strax að loknum veiðitíma til að flýta fyrir samantekt veiðitalna. Benda má á þann möguleika að skrá og skila veiðibókum rafrænt (sjá upplýsingar á heimasíðu Veiðimálastofnar; veidimal.is).

Ákjósanlegt er að hafa skráðan þann fjölda stanga sem nýttur á hverju tímabili þótt í ljós hafi komið að ekki séu bein tengsl á milli veiðihlutfalls og sóknar mælda í fjölda stangardaga. Þegar stöngum er fjölgæð lækkar fjöldi fiska sem veiðast á hverja sóknareiningu en hlutfallslega endurspeglar veiði göngu þótt aðeins meira veiðist þegar gangan er lítil en þegar hún er stór (Guðni Guðbergsson og Þórólfur Antonsson 2008). Nokkuð er um að í upphafi veiðitíma sé veitt með færri stöngum en yfir aðal veiðitímann og oft er stöngum fækkað undir lok hans. Þá er ekki víst að allar stangir eða dagar sem nota má séu nýttar yfir allan veiðitímann. Til að fá raunhæfan samanburð á afla á hverja dagstöng þurfa tölur um fjölda nýttra stangardaga að liggja fyrir. Þó að nokkuð beinn samanburður fáist með þessu móti má hafa í huga að það er fleira en aflavon sem hefur aðráttarafli til stangveiði. Par má nefna sem dæmi náttúrufegurð, ímynd og aðstöðu þó ýmislegt annað geti einnig spilað inn í.

Pakkarorð

Þóra Vignisdóttir, Eyrún Jónsdóttir og Eydís Njarðardóttir á Veiðimálastofnun tölvuskráðu veiði. Skráning veiði beint í rafrænan gagnagrunn var gerð af nokkrum veiðifélögum. Sigurður Már Einarsson og Ásta Kristín Guðmundsdóttir söfnuðu netaveiðiskýrslum á Vesturlandi og Magnús Jóhannsson og Benóný Jónsson söfnuðu veiðitolum á Suðurlandi. Magnús Jóhannsson las yfir handrit og kom með gagnlegar ábendingar. Ofantoldum aðilum eru færðar bestu þakkir fyrir. Síðast en ekki síst ber

að þakka hinum fjölmörgu veiðiréttareigendum, leigutökum og veiðimönnum sem önnuðust skráningu veiðinnar í veiðibækur.

Heimildir

Árni Ísaksson og Sumarliði Óskarsson 2013. Meðaflí á laxi í flotvörpuveiði 2010-2012. http://www.fiskistofa.is/media/frettir/Medafli_Sjor_2010_2012_Lokaskjal.pdf (skoðað 26.06.2013).

Barson, N.J., Aykanat, T, Hindar, K., Baranski, M., Bolstad, G.h., Fiske, P., Jacq, C., Jensen, A.J., Johnston, S.E., Karlson, S., Kent,T.M., Niemala, E., Nome, T., Næsje, T.F., Orell, P., Romakkaniemi, A., Sægrov. H., Urdal, K., Erkinaro, J., Lien, S., og Primmer, C.R. 2015. Sex-dependant dominance at a single locus maintains variation in age at maturity in salmon. Nature. 528:405-408.

Guðni Guðbergsson og Einar Hannesson 1987. Laxveiðin 1986. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST- R/87014.

Guðni Guðbergsson 1988. Laxveiðin 1987. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/88026.

Guðni Guðbergsson 1989. Lax- og silungsveiðin 1988. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/89019.

Guðni Guðbergsson 1990. Lax- og silungsveiðin 1989. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/90016.

Guðni Guðbergsson 1991. Lax- og silungsveiðin 1990. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/91017.

Guðni Guðbergsson og Friðþjófur Árnason 1992. Lax- og silungsveiðin 1991. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST- R/92012.

Guðni Guðbergsson og Friðþjófur Árnason 1993. Lax- og silungsveiðin 1992. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST- R/93016.

Guðni Guðbergsson og Friðþjófur Árnason 1994. Lax- og silungsveiðin 1993. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST- R/94011.

Guðni Guðbergsson 1995. Lax- og silungsveiðin 1994. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/95008.

Guðni Guðbergsson 1996. Lax- og silungsveiðin 1995. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/96004.

Guðni Guðbergsson 1997. Lax- og silungsveiðin 1996. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/97006.

Guðni Guðbergsson 1998. Lax- og silungsveiðin 1997. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/98004.

Guðni Guðbergsson 1999. Lax- og silungsveiðin 1998. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/99004.

Guðni Guðbergsson 2000. Lax- og silungsveiðin 1999. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/0006.

Guðni Guðbergsson 2001. Lax- og silungsveiðin 2000. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/0105.

Guðni Guðbergsson 2002. Lax- og silungsveiðin 2001. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/0207. 27 bls.

Guðni Guðbergsson 2003. Lax- og silungsveiðin 2002. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/0313. 26 bls.

Guðni Guðbergsson 2004. Lax- og silungsveiðin 2003. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/0411. 26 bls.

Guðni Guðbergsson 2005. Lax- og silungsveiðin 2004. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/0511. 26 bls.

Guðni Guðbergsson 2006. Lax- og silungsveiðin 2005. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-R/0609. 26 bls.

Guðni Guðbergsson 2007. Lax- og silungsveiðin 2006. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST/07023. 27 bls.

- Guðni Guðbergsson 2008.** Lax- og silungsveiðin 2007. Skýrsla Veiðimálastofnunar. VMST/08023. 30 bls.
- Guðni Guðbergsson 2009.** Lax- og silungsveiðin 2008. Skýrsla Veiðimálastofnunar. VMST/09035. 33 bls.
- Guðni Guðbergsson 2010.** Lax- og silungsveiðin 2009. Skýrsla Veiðimálastofnunar. VMST/09033. 36 bls.
- Guðni Guðbergsson 2011.** Lax- og silungsveiðin 2010. Skýrsla Veiðimálastofnunar. VMST/11043. 36 bls.
- Guðni Guðbergsson 2012.** Lax- og silungsveiðin 2011. Skýrsla Veiðimálastofnunar. VMST/12032. 37 bls. Önnur útgáfa.
- Guðni Guðbergsson 2013.** Lax- og silungsveiðin 2012. Skýrsla Veiðimálastofnunar. VMST/13039. 37 bls.
- Guðni Guðbergsson 2014.** Lax- og silungsveiðin 2013. Skýrsla Veiðimálastofnunar. VMST/14044. 37 bls.
- Guðni Guðbergsson 2015.** Lax- og silungsveiðin 2014. Skýrsla Veiðimálastofnunar. VMST/15022. 37 bls.
- Guðni Guðbergsson og Sigurður Guðjónsson 2003.** Marine mortality of Atlantic salmon in Iceland. Bls 110-114. Í: Marine mortality of Atlantic salmon, *Salmo salar* L: methods and measures. E.C.E. Potter, N. Ó Maoiléidigh og G. Chaput (ritstj.) Canadian Science Advisory Secretariat. Research Document 2003/101.
- Guðni Guðbergsson og Sigurður Már Einarsson 2004.** Hlutfall merktra laxa sem sleppt er og veiddust oftar en einu sinni í íslenskum ám sumarið 2003. VMST-R/0410. 9 bls.
- Guðni Guðbergsson og Sigurður Már Einarsson 2007.** Áhrif veiða og sleppa á laxastofna og veiðitölur. Fræðaþing landbúnaðarins 4. Bls. 196-204.
- Guðni Guðbergsson og Óðinn Sigþórsson 2007.** Lax sem meðafli íslenskra fiskiskipa. Veiðimaðurinn. 182. 46-49.
- Guðni Guðbergsson og Pórólfur Antonsson 2008.** Tengsl stofnstærðar, sóknar og veiðihlutfalls hjá laxi í Elliðaánum. Fræðaþing landbúnaðarins 5:242-249.
- Ingi Rúnar Jónsson, Pórólfur Antonsson og Sigurður Guðjónsson 2008.** Relation between stock size and catch data of Atlantic salmon (*Salmo salar*) and Arctic charr (*Salvelinus alpinus*). Icel Agric. Sci. 21: 61-68.
- ICES 2013.** Report of the Working Group on North Atlantic salmon. ICES WGNAS REPORT 2013. ICES CM 2013/ACOM:09. 378 bls.
- Kristinn Ólafsson, Sigurður M. Einarsson, John Gilbey, Christophe Pampoulie, Guðmundur O. Hreggviðsson, Sigríður Hjörleifsdóttir og Sigurður Guðjónsson 2016.** Origin of Atlantic salmon (*Salmo salar*) at sea in Icelandic waters. ICES Journal of marine Science doi:10.1093/icesjms/fsv176.
- Magnús Jóhannsson, Benoný Jónsson og Guðni Guðbergsson 2006.** Fiskirannsóknir á vatnasvæði Þjórsár árið 2006. VMST-S/06001. 53 bls.
- Scarnecchia, D.L. 1984.** Climatic and oceanic variations affecting yield of Icelandic stocks of Atlantic salmon. Can. J. Fish. Aquat. Sci., 41: 917-935.
- Sigurður Guðjónsson, Sigurður Már Einarsson, Pórólfur Antonsson og Guðni Guðbergsson 1995.** Relation of grilse to salmon ratio to environmental changes in several wild stocks of Atlantic salmon (*Salmo salar*) in Iceland. Can. J. Fish. Aquat. Sci. 52:1385-1398.

Sigurður M. Einarsson og Guðni Guðbergsson 2001. Áhrif netaupptöku á stangveiði í Hvítá í Borgarfirði og þverám hennar. Veiðimálstofnun, VMST-V/01010. 10 bls.

Sigurður Már Einarsson og Guðni Guðbergsson 2003. The effects of the net fishery closure on angling catch in the River Hvítá, Iceland. *Fisheries Management and Ecology*. 10:73-78.

Tumi Tómasson 1997. Vatnsdalsá 1996. Skýrsla Veiðimálastofnunar, VMST-N/97001.

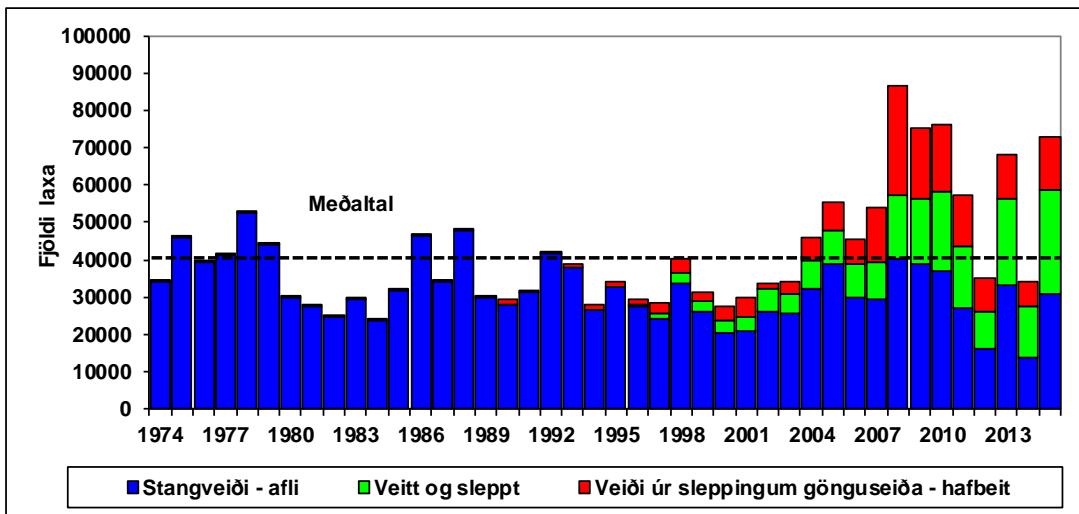
Pórólfur Antonsson 1998. Breytileiki í framleiðslu laxaseiða í tveimur íslenskum ám og endurheimtur þeirra úr hafi. Ritgerð til M.S. náms við Háskóla Íslands. 147 bls.

Pórólfur Antonsson, Guðni Guðbergsson og Sigurður Guðjónsson 1996. Environmental continuity in fluctuation of fish stocks in the North Atlantic ocean, with particular reference to Atlantic salmon. *North American Journal of Fisheries Management* 16:540-547.

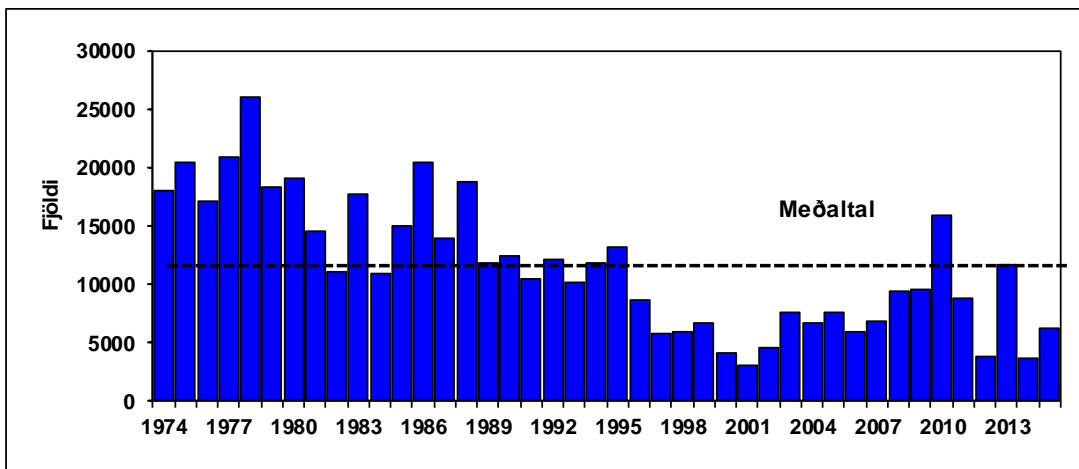
Pórólfur Antonsson og Friðþjófur Árnason 2009. Rannsóknir á fiskistofnum vatnsviðs Elliðaánnna 2008. Veiðimálstofnun, VMST/09022. 35 bls.

Pórólfur Antonsson og Friðþjófur Árnason 2010. Rannsóknir á fiskistofnum vatnsviðs Elliðaánnna 2009. Veiðimálstofnun, VMST/1020. 35 bls.

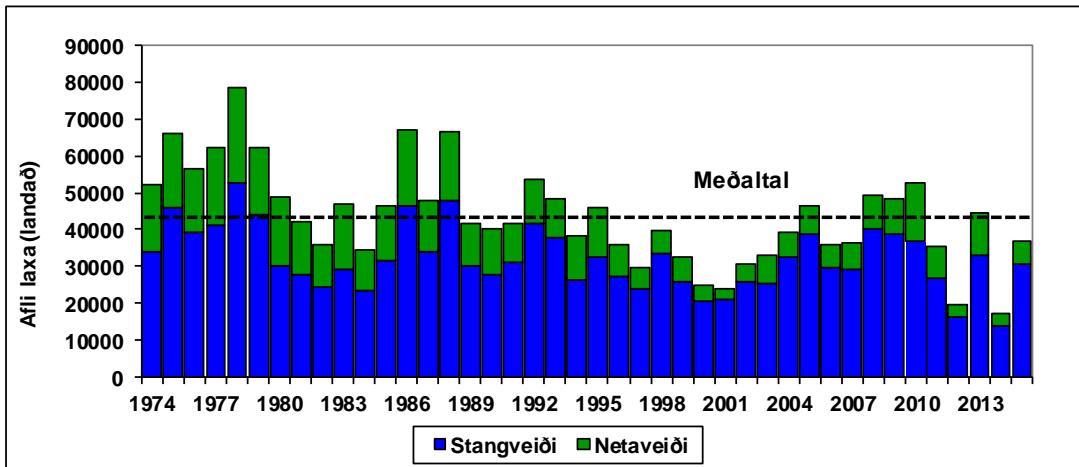
Pórólfur Antonsson og Friðþjófur Árnason 2011. Rannsóknir á fiskistofnum vatnsviðs Elliðaánnna 2010. Veiðimálstofnun, VMST/11030. 38 bls.

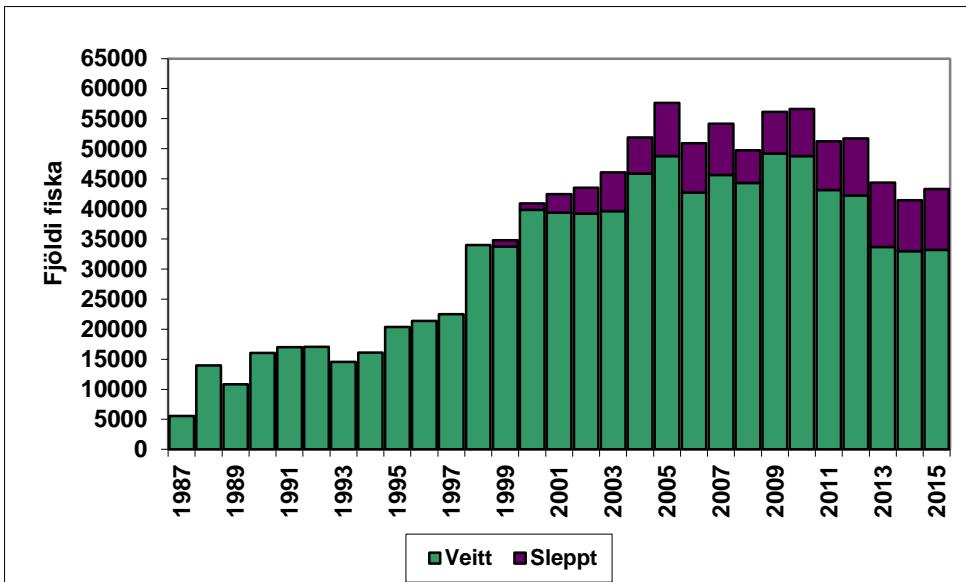
1. mynd. Fjöldi stangveiddra laxa á Íslandi 1974 - 2015 skipt í afla, veitt og sleppt og afla úr sleppingum gönguseiða.

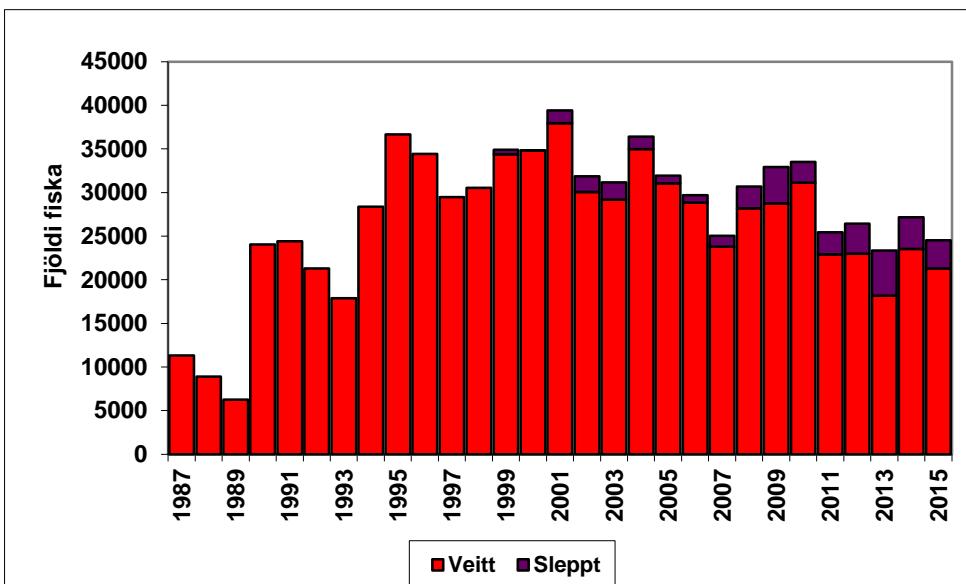
2. mynd. Fjöldi netaveiddra laxa á Íslandi á árunum 1974 - 2015.

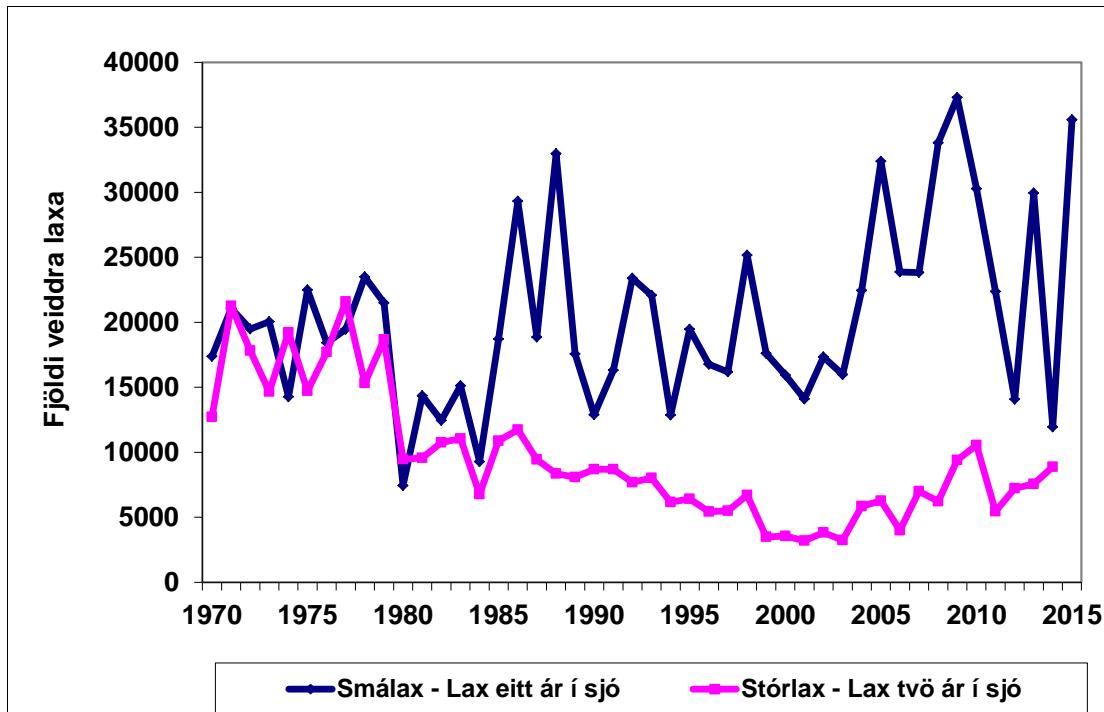
3. mynd. Afl (landað) náttúrlegra laxa úr stangveiði og netaveiði árunum 1974-2015.

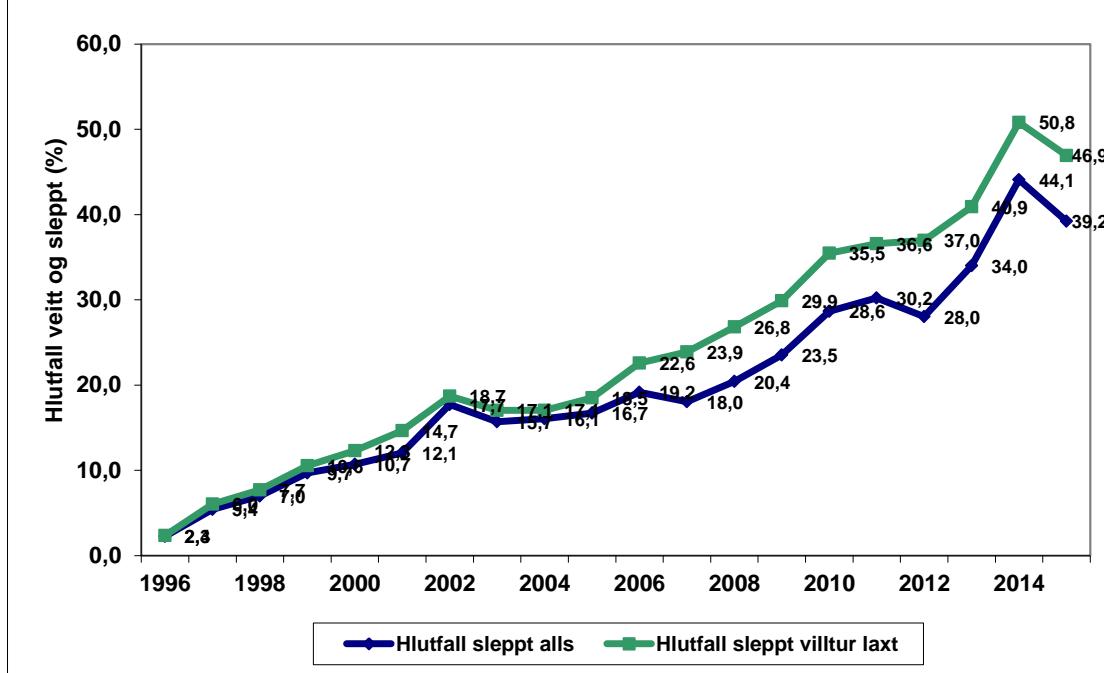
4. mynd. Fjöldi veiddra urriða í stangveiði á Íslandi á árunum 1987-2015 bæði í fjölda fiska í afla og fjölda sleppt.

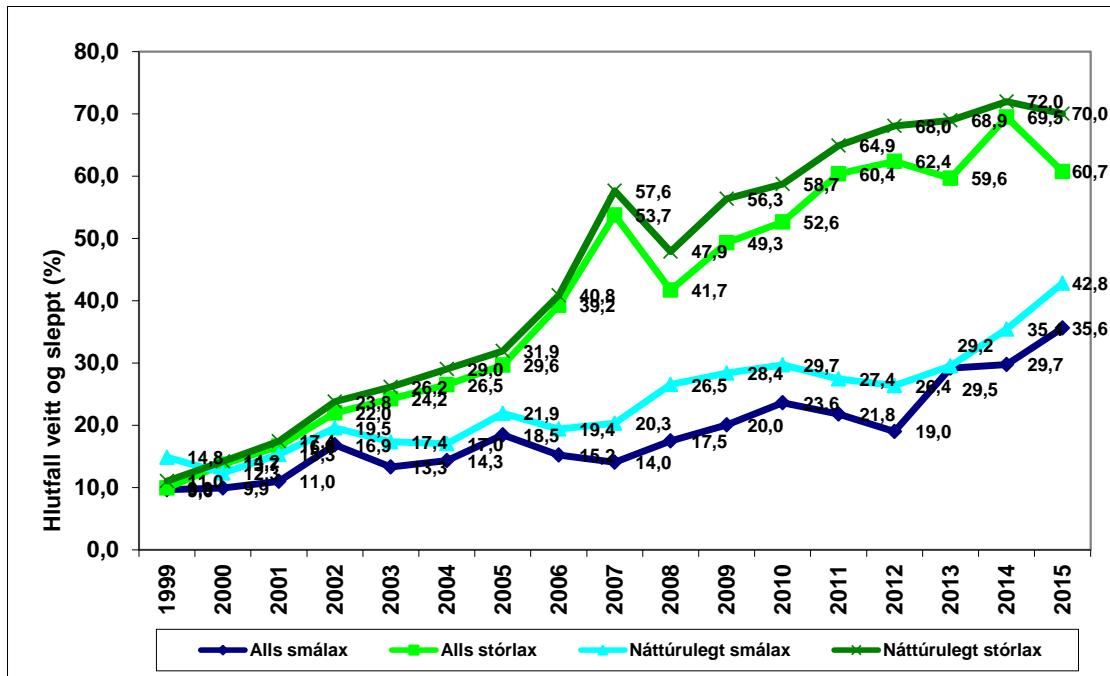
5. mynd. Fjöldi veiddra bleikja í stangveiði á Íslandi á árunum 1987-2015 bæði í fjölda fiska í afla og fjölda sleppt.

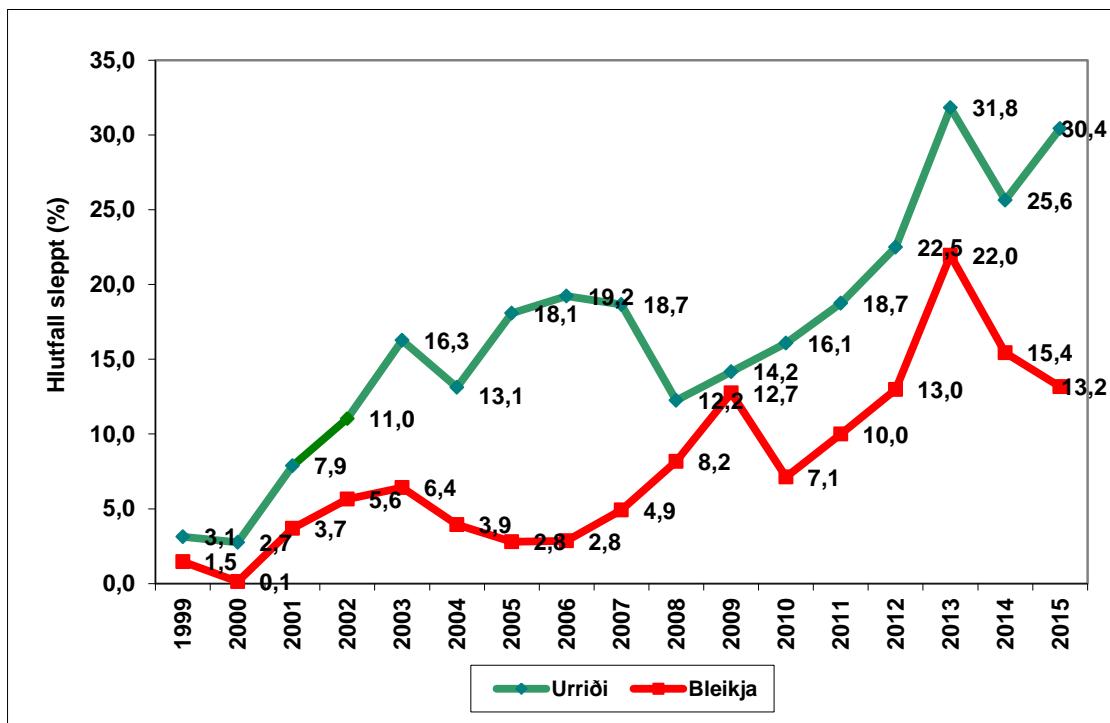
6. mynd. Fjöldi veiddra smálaxa (eitt ár í sjó) og stórlaxa (tvö ár í sjó), fært til gönguseiðaárgangs í þeim ám þar sem veiðiskráning hefur verið samfelld frá árinu 1970 til 2015.

7. mynd. Hlutfall laxa slepptra laxa úr stangveiði 1996-2015 bæði í heild og laxa í ám sem hafa megnið af veiði úr villtum laxastofnum.

8. mynd. Hlutfall laxa sleppt úr stangveiði skipt í smálax (eitt ár í sjó) og stórlax (tvö ár í sjó) bæði fyrir veiði í öllum ám og svo fyrir náttúrulega laxa sér.

9. mynd. Hlutfall urriða og bleikju sem sleppt var úr stangveiði á árunum 1999-2015.

Tafla 1. Fjöldi og þyngd (kg) laxa í stangveiði á Íslandi sumarið 2015, skipt eftir landshlutum og sjávaraldri.

Landshlutu	Stangveiði á laxi											
	Veiði laxa	Fjöldi sleppt	Sleppt smálax	Sleppt stórlax	Afli: fjöldi	Afli: þyngd	Afli smálax	MP smálxa	Þyngd smálax	Afli stórlax	MP stórlax	Þyngd stórlax
Reykjanes	3615	1338	1227	111	2277	5235	2237	2,3	5068	40	4,2	167
Vesturland	22109	7261	6113	1149	14848	34229	14408	2,2	32214	440	4,6	2015
Vestfirðir	1861	425	329	96	1436	3563	1333	2,3	3061	103	4,9	502
Norðurland vestra	18748	11356	9082	2274	7392	21913	6256	2,6	15973	1136	5,2	5940
Norðurland eystra	5520	3584	2291	1291	1936	5599	1582	2,4	3784	354	5,1	1815
Austurland	3494	2354	1427	927	1140	3027	930	2,1	1982	210	5,0	1045
Suðurland	16361	1802	1445	357	14559	36147	12917	2,1	27707	1642	5,1	8440
Samtals:	71708	28120	21914	6205	43588	109713	39663	2,3	89789	3925	5,1	19924

Tafla 2. Fjöldi og þyngd (kg) laxa í netaveiði og hafbeit á Íslandi sumarið 2015, skipt eftir landshlutum og sjávaraldri.

Landshlutu	Netaveiði						Hafbeit	
	Fjöldi laxa	Þyngd laxa	Fjöldi smálax	Þyngd smálax	Fjöldi stórlax	Þyngd stórlax	Fjöldi laxa	Þyngd laxa
Reykjanes	0	0	0	0	0	0	0	0
Vesturland	90	187	90	187	0	0	0	0
Vestfirðir	0	0	0	0	0	0	0	0
Norðurland vestra	7	15	7	15	0	0	0	0
Norðurland eystra	118	307	100	220	18	87	0	0
Austurland	1	1	1	1	0	0	0	0
Suðurland	5964	14878	5308	11807	656	3071	0	0
Samtals:	6180	15388	5506	12230	674	3158	0	0

Tafla 3. Heildarafli og þyngd (kg) laxa í stangveiði, netaveiði og hafbeit á Íslandi 2015, skipt eftir landshlutum og sjávaraldri.

Landshlutu	Samtals afli						Hlutfall af heild	
	Fjöldi laxa	Þyngd laxa	Fjöldi smálax	Þyngd smálax	Fjöldi stórlax	Þyngd stórlax	Fjöldi %	Þyngd %
Reykjanes	2277	5235	2237	5068	40	167	4,6	4,2
Vesturland	14938	34416	14498	32401	440	2015	30,0	27,5
Vestfirðir	1436	3563	1333	3061	103	502	2,9	2,8
Norðurland vestra	7399	21928	6263	15988	1136	5940	14,9	17,5
Norðurland eystra	2054	5906	1682	4004	372	1902	4,1	4,7
Austurland	1141	3028	931	1983	210	1045	2,3	2,4
Suðurland	20523	51025	18225	39514	2298	11511	41,2	40,8
Samtals:	49768	125101	45169	102019	4599	23082	100	100

Tafla 4. Fjöldi og þyngd (kg) veiddra urriða (sjóbirthinga) og bleikju (sjóbleikju), í stangveiði á Íslandi sumarið 2015, skipt eftir landshlutum.

Landshlut	Stangveiði				Stangveiði			
	Urriði (staðbundinn og sjóbirthingur)				Bleikja (stðabundinn og sjóbleikja)			
	Fjöldi veiddra	Fjöldi sleppt	Fjöldi í afla	Afli: þyngd (kg)	Fjöldi viddra	Fjöldi sleppt	Fjöldi í afla	Afli: þyngd (kg)
Reykjanes	369	91	278	273	177	0	167	81
Vesturland	1665	253	1412	1456	964	103	861	666
Vestfirðir	479	309	170	169	800	110	690	430
Norðurland vestra	5648	2071	3577	4304	4080	273	3807	3761
Norðurland eystra	7457	4152	3305	5196	3398	1581	1817	2350
Austurland	528	144	384	334	3036	988	2048	1889
Suðurland	17061	3084	13977	17172	12188	283	11905	5299
Samtals:	33207	10104	23103	28904	24643	3338	21295	14476

Tafla 6. Röð 10 laxveiðiáa sumarið 2015 skipt eftir veiði og afla (afli er fjöldi landaðra laxa).

Röð efstu áa	Veiði Nafn ár	Fjöldi veiddra laxa	Röð efstu áa	Afli Nafn ár	Fjöldi landaðra laxa
1	Ytri-Rangá og Hólsá Vesturbakki.	8802	1	Ytri-Rangá og Hólsá Vesturbakki	8078
2	Miðfjarðará	5911	2	Blanda og Svartá	4549
3	Blanda og Svartá	5425	3	Eystri-Rangá	2620
4	Norðurá	2889	4	Norðurá	1991
5	Eystri-Rangá	2749	5	Langá	1945
6	Langá	2612	6	Hvitá í Borgarfirði &	1167
7	Laxá á Ásum	1778	7	Hitará	1048
8	Haffjarðará	1650	8	Laxá í Leirársveit	788
9	Víðidalsá og Fitjá	1601	9	Flókadalsá	756
10	Laxá í Döllum	1575	10	Þverá og Kjarrá	740

Tafla 7. Tíu hæstu urriðaveiðisvæðin 2015.

Röð efstu veiðisvæða	Nafn veiðisvæðis	Fjöldi veiddra urriða
1	Veiðivötn	8160
2	Laxá í Þing o. Brúa	3199
3	Fremri Laxá á Ásum	1843
4	Vatnsdalsá	1564
5	Þingvallavatn	1235
6	Grenlækur, Jónskvísls og Sýrlækur	1125
7	Litlaá	1087
8	Ölfusá	1039
9	Hróarsholtslækur	818
10	Arnarvatn-Stóra og Austurá	750

Tafla 8. Tíu hæstu bleikjuveiðisvæðin 2015.

Röð efstu veiðisvæða	Nafn veiðisvæðis	Fjöldi veiddra bleikja
1	Veiðivötn	10381
2	Fljótaá	1183
3	Víðidalsá og Fitjá	1148
4	Norðfjarðará	986
5	Hlíðarvatn	843
6	Vatnsdalsá	836
7	Vatnasvæði Jökulsár á Dal	731
8	Skjálftavatn	688
9	Gufudalsá	602
10	Brúará og Hagaós	579

Tafla 9. Fjöldi og þyngd stangveiddra laxa, ásamt fjölda veiddra silunga á Reykjanesi árið 2015 (Þyngd er í kg og MP = meðalþyngd).

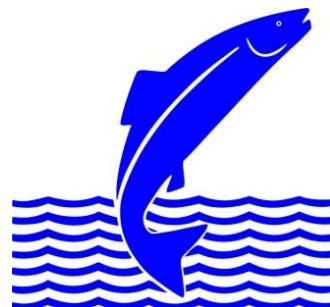
Nafn ár	Laxveiði					Smálax					Stórlax					Silungsveiði												
	Veiði laxa	Fjöldi sleppt	Afli: fjöldi	Afli	MP afli	Veiði smálax	Afli smálax	Sleppt smálax	Hlutfall sleppt	MP smál.	Veiði stórlax	Afli stórlax	Sleppt stórlax	Hlutfall sleppt	MP stórl.	Veiði urriða	Afli urriða	Sleppt urriði	Hlutfall sleppt	Afli (kg) urr.	MP	Veiði bleikja	Afli bleikja	Sleppt bleikja	Hlutfall bleikja	Afli (kg bleikja)	MP bl.	
Elliðaár	870	200	670	1568	2,3	854	664	190	22,2	2,3	16	6	10	62,5	5,1	0	0	0	0,0	0,0	0	0	0	0,0	0,0	0,0		
Elliðavatn *														0														
Úlfarsá (Korpa)	341	116	225	474	2,1	339	223	116	34,2	2,1	2	2	0	0,0		34	31	3	8,8	42	1,4	0	0	0	0,0	0,0	0,0	
Leirvogsá	706	53	653	1489	2,3	681	637	44	6,5	2,2	25	16	9	36,0	4,2	29	29	0	0,0	0	1	1	0	0,0	0,0	0,0		
Blikdalsá	9	0	9	21	2,3	9	9	0	0,0	2,3	0	0	0	0,0	0,0	0	0	0	0,0	0,0	0	0	0	0,0	0,0	0,0		
Kiðafellsá *				0				0					0															
Laxá í Kjós	1097	602	495	1188	2,4	1017	481	536	52,7	2,3	80	14	66	82,5	4,4	82	28	54	65,9	52	1,9	0	0	0	0,0	0,0	0,0	
Bugða	293	275	18	50	2,8	277	18	259	93,5	2,4	16	0	16	100,0	4,5	0	0	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	
Meðalfellsvatn *				0				0					0															
Brynjudalsá	147	85	62	138	2,2	142	60	82	57,7	2,1	5	2	3	60,0	4,9	17	9	8	47,1	2,0		0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	
Botnsá	152	7	145	307	2,1	145	145	0	0,0	2,0	7	0	7	100,0	4,3	22	21	1	4,5	41	2,0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	
Djúpavatn				0													185	160	25	13,5	120	0,8	176	166	0	0,0	86	0,5
Reykjanes samtals:	3615	1338	2277	5235	2,3	3464	2237	1227	35,4	2,3	151	40	111	73,5	4,3	369	278	91	32,7	255	0,9	177	167	0	0,0	86	0,0	

skipting áætluð

* Skýrsla barst ekki

Tafla 19. Skráð netaveiði á Íslandi árið 2015. Gefin er fjöldi og þyngd (þyngd er í kg).

Veiðistaður veiðiá eða veiðivatn	Lax		Urriði		Bleikja	
	fjöldi	Þyngd	Fjöldi	Þyngd	fjöldi	Þyngd
Reykjanes	0	0	0	0	0	0
Borgarfjörður netaveiði í sjó	1	1	20	20	1	1
Hvítá Borg. neðri hluti	23	48	199	145	10	8
Hvítá efrihl. og Norðurlingfl.	66	138	2	31	2	2
Lýsuvatn			41	59	21	33
Reyðarvatn			90	105	51	48
Torfavatn			33	60	53	60
Vesturland	90	187	385	420	138	152
Selá í Ísafjarðardjúpi *						
Vestfirðir	0	0	0	0	0	0
Arnarvatn-Stóra			1507	1,5	130	1
Héraðsvötn	7	15	14	23	139	133
Norðurá *						
Miklavatn í Fljótum *						
Norðurland vestra	7	15	1521	24,5	269	134
Skjálfandafljót	118	307	135	135	136	136
Vestmannsvatn *			1834	840	774	700
Mývatn						
Norðurland eystra	118	307	1969	975	910	836
Lagarfljót	1	1	19	19	2	1
Austurland	1	1	19	0	2	1
Skaftá	1	1,5	24	100	0	0
Kúðafljót	48	158	102	229	0	0
Mjóásvatn (Álfaveri) *						
Markarfljót Álar *						
Veiðivötn			1682	2430	5735	2029
Kvíslaveitur *						
Pjórsá	3889	9282	272	593	0	0
Laugarvatn			53	31	421	144
Apavatn			12320	6241	10790	3544
Úlfljótsvatn *						
Hvítá í Árnessýslu	767	2035	115	251	22	38
Ölfusá	1259	3401	201	346	3	4
Suðurland	5964	14878	14769	10221	16971	5759
Samtals	6180	15388	18663	11641	18290	6882

Veiðimálastofnun
Árleyni 22, 112 Reykjavík
Sími 580-6300 Símbréf 580-6301
www.veidimal.is veidimalastofnun@veidimal.is

Ásgarður, Hvanneyri
311 Borgarnes

Brekkugata 2
530 Hvammstangi

Austurvegur 3-5
800 Selfoss